

גל ביסמוט

שביל החלב בשמיים זרועי כוכבים, מכתש רמון. לאחרונה הגישה רשות הטבע והגנים לאונסק"ו מועמדות להכרה במכתש רמון כשמורת אור כוכבים

המחיר האסטרונומי של תאורה בלילה

6 באפריל, 2016

גיליון אביב 2016 / כרך 7(1)

[תמונה אחת](#)

זיהום אור פוגע באדם ובחיות הבר, ונגרם מתאורת הלילה המלאכותית שהיקפה גדל מאוד במאה השנים האחרונות. זיהום האור בישראל נרחב משום צפיפות המרחב המיושב, והוא משמעותי אף בשטחים הפתוחים בשל הימצאות תשתיות מוארות, כגון כבישים ומתקנים שונים.

זיהום אור אסטרונומי פוגע בהנאה האסתטית מחשכת הלילה ומהכוכבים, מאחר שכיום נראה רק חלק קטן מהם בשמי הערים וסמוך להן.

זיהום אור אקולוגי גורם נזק לחיות הבר הפעילות בשעות החשכה: באופן כללי, פעילות הורמונלית התלויה בשעון הביולוגי משתבשת. כמו כן, חיות רבות שממשיכות בפעילותן הלילית, עלולות להיות חשופות לעיני טורפיהן בתאורה המלאכותית, ואילו אחרות מצמצמות את טווח פעילותן כדי לא להיחשף. שינוי זה משפיע כמובן גם על פעילות הטורפים. באופן ספציפי יותר, ציפורים המנווטות לפי אור הירח והכוכבים, מסתנוורות מתאורת הלילה הבהוקת בערים, ועלולות לסטות ממסלולן ולהתנגש בבניינים. צבי ים שזה עתה בקעו, נמשכים אל אורות ביבשה ממקומות יישוב או מכבישים סמוכים במקום אל הים, שהאור המוחזר מהירח פוגע בו. עטלפים נפגעים במיוחד, בין השאר, מכיוון שחרקים רבים המשמשים להם מזון מתקבצים סביב פנסי תאורה, ומיני עטלפים דומיננטיים יותר דוחקים את רגליהם של מיני עטלפים אחרים.

תכנון חכם ויעיל יותר של תאורת רחוב וכביש בשטחים הפתוחים, באופן שאינו מסכן את בני האדם, יכול לצמצם במידה רבה את חשיפת בעלי החיים לזיהום האור.